

збалансованості). Крім того, враховуючи, що будь-який національний комплекс є частиною системи національної економіки, то необхідно враховувати загальнодержавний вектор розвитку. З цією метою конкурентна стратегія комплексу повинна базуватись на засадах стратегії соціально-економічного розвитку України і пріоритетних напрямках його розвитку в ній.

Невід'ємною частиною механізму формування конкурентних переваг комплексу національної економіки, на яку в нинішніх умовах наша держава не може впливати, є діяльність суб'єктів міжнародного конкурентного поля (транснаціональних компаній та держав-конкурентів). Це призводить до необхідності базувати вибір конкурентної стратегії не лише на результатах аналізу вітчизняного ринку продуктів/послуг, але й з урахуванням факторів міжнародного конкурентного поля.

Отже необхідно розробити механізм формування конкурентних переваг комплексу національної економіки, проводити подальші дослідження галузевих особливостей кожного із них. В подальшому доцільно визначити методику аналізу сил конкурентного поля і систематизувати можливі стратегічні рішення суб'єктів конкурентної боротьби в різних форматах конкурентного поля.

Список використаних джерел

1. Портер М. Конкурентное преимущество: Как достичь высокого результата и обеспечить его устойчивость / Майкл Е. Портер; [пер. с англ.]. – М.: Альпина Бизнес Букс, 2005. – 715 с.
2. Андрианов В. Д. Функциональные экономические системы (новая теория устойчивого развития) [электронный ресурс] / В. Д. Андрианов // Некоммерческое партнерство «Научно-Информационное Агентство «Наследие отечества»». – 2006. – Режим доступа: <http://viperson.ru/wind.php?ID=268505&soch=1>.
3. Андреева Г. П. Механизм формирования конкурентных преимуществ комплексів національної економіки / Г.П. Андреева // Эффективная экономика [электронный ресурс] – 2015 – №10. – режим доступа: <http://www.economy.nauka.com.ua/?op=1&z=4422>

**д.е.н., доцент Наталія Краус,
к.е.н., доцент Катерина Краус**

Київський університет імені Бориса Грінченка

BLOCKCHAIN-ТЕХНОЛОГІЯ ЯК ДРАЙВЕР СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНОГО РОСТУ УКРАЇНИ В УМОВАХ НОВОГО ПРАГМАТИЗМУ

В індустріальній економіці зростання виробництва характеризується нарощуванням фізичних розмірів підприємства: збільшенням кількості обладнання, його потужності, розширенням штату співробітників і т. д. В даний час світ вступає в епоху постіндустріальної цифрової економіки, яка кардинально змінює ситуацію: на перше місце виходять проблеми, пов'язані з розвитком інформаційної сфери, засобів масової інформації та комунікацій,

використанням сучасних інформаційних систем для розвитку економіки і стабілізації суспільного розвитку в цілому [1, с. 11; 2, с. 4; 3, с. 214].

Цифрові технології розвиваються з експоненційною (показовою) швидкістю, докорінно змінюючи суть бізнесу, дематеріалізують, демонетизують та демократизують кожну галузь. Завдяки сучасним технологіям в Україні з простої ідеї народжуються успішні бізнеси на кшталт AugmentedPixels (відомий завдяки розробці технологій і додатків у сфері доповненої реальності); Paymentwall (надає понад 120 методів оплати в усьому світі); Kwambio (Інтернет-магазин дизайнерських 3D-моделей) [4].

На думку провідних учених, інноваційна технологія Blockchain визначатиме тренд розвитку глобальної економіки XXI ст. Експерти підрахували, що Blockchain повністю або частково змінить галузі, котрі генерують п'яту частину ВВП США (близько 3,6 трлн дол.) [5, с. 86]. І перша на черзі – сфера фінансових послуг [6, с. 39].

Технологія Blockchain, яка зосереджена навколо торгівлі фінансовими активами, потенційно найбільш цікава для транзакційного банківського і платіжного домену, як і для процесів всередині організацій і між ними. Та, власне, потреби ринку і призвели до появи нових термінів. Термін «веб цінності» (ValueWeb) для технологій з використанням Blockchain було введено в Fintech Крісом Скіннером, але ідея також відома як «Інтернет цінності» для інших додатків. Це відноситься до наступної масової еволюції Інтернету, яка, як очікується, буде характеризуватися поєднанням різних технологій, а Blockchain буде ключовим. Світ фінансів буде різним.

По суті, технологія Blockchain забезпечує тісний зв'язок між фінансовими, логістичними та комерційними складовими торгово-економічних транзакцій з можливістю уніфікації платежів і доставки. Пошти можуть стати єдиним посередником між торговцями і клієнтами, дозволяючи їм скоротити потреби в координації, пропонувати більш ефективні рішення для електронної торгівлі. Пошти будуть сприяти зростанню електронної торгівлі (зокрема, транскордонної електронної комерції) і збільшення їх частки на ринку та доходів [7, с. 88, 92].

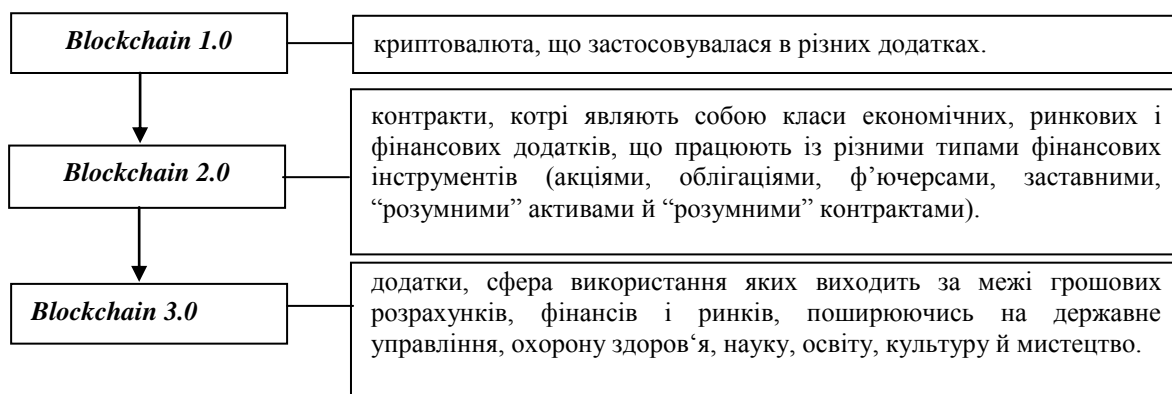


Рис. 1. Стадії розвитку технології Blockchain (складено на основі джерела [8, с. 110–119]).

Стадії розвитку технології Blockchain представлені на рисунку 1, а етапи розвитку в часовому розрізі Blockchain-технології подано в таблиці 1.

Таблиця 1

**Етапи розвитку Blockchain-технологій у розрізі часу
(складено на основі джерел [9]).**

Номер етапу	Часовий період	Зміст етапу розвитку Blockchain-технологій
Етап 1	2014–2016 рр.	Аналіз можливостей упровадження Blockchain для індустрії фінансових послуг.
Етап 2	2017–2018 рр.	Перевірка концепцій, здатних вплинути на бізнес, і Blockchain-рішень щодо забезпечення діяльності фінансових установ. На сьогодні експерти виокремлюють такі сім перспективних напрямів упровадження Blockchain-технологій: документарні операції, синдиговані запозичення, кліринг і взаєморозрахунки, цифрова ідентифікація особи, кредитування, контракти.
Етап 3	2019–2020 рр.	Поява спільної інфраструктури, API та інтерфейсів для розширення сфери використання Blockchain.
Етап 4	2021–2025 рр.	Активний розвиток Blockchain-мереж, завершення формування та утвердження стандартів операційної сумісності й комунікаційних каналів.

Blockchain – це глобальна розподілена книга, яка полегшує переміщення активів по всьому світу за лічені секунди, з мінімальною комісією за транзакцію. Дані активи є різні за типом цінності та вони можуть бути представлені в цифровому вигляді [7, с. 90]. Можливе застосування технології розподіленого реєстру в додатках Blockchain приведено в таблиці 2.

В підсумку зазначимо, що базовими складовими цифрової економіки, що розвиваються шляхом її цифровізації на сьогодні є інфраструктура, електронні ділові операції і електронна комерція. Цифровізація є значущим фактором технологічної еволюції, що дозволяє долати виробникам територіальні обмеження, знижувати транзакційні витрати прийняття рішень і укладення угод, розвивати нові моделі бізнесу, які засновані на мережевих ефектах, залучати споживача до процесу створення благ.

Таблиця 2

**Застосування технології розподіленого реєстру в додатках Blockchain
[складено на основі джерел 10, с. 52; 11; 12; 8].**

	Клас додатків	Сфера застосування додатків
<i>Blockchain 1.0</i>	Інформація про конкретну транзакцію і її цінності, призначення в системі	Криптовалюти в різних додатках, що мають відношення до фінансових транзакцій, наприклад системи переказів та цифрових платежів.
<i>Blockchain 2.0</i>	Фінансові транзакції	Цінні папери, акції компаній, краудфандинг, облігації, взаємні фонди, похідні фінансові інструменти, ануїтети, пенсії.
	Гарантійні зобов'язання	Оформлення гарантійних зобов'язань, тристоронній арбітраж, багатосторонній підпис, угоди з використанням рахунків Escrow.

	Клас додатків	Сфера застосування додатків
	Документи, що потребують завірення	Страхові свідоцтва, посвідки про власність, нотаріальне засвідчення документів.
	Реєстрація нематеріальних активів	Патенти, торгові марки, авторські права, бронювання і т.д.
	Приватні документи	Боргові розписки, договори, угоди, підписи, заповіти, доручення.
Blockchain 3.0	Інформація та документація в сфері ЖКХ	Дані та інформація про різні транзакції в сфері житлово-комунального господарства: показники споживання електроенергії, води, телекомунікаційних послуг, функціонування систем “розумного будинку” і т.п.
	Інформація та документація сфери медицини	Дані історії хвороби пацієнтів медичних установ, інформація про результати обстежень, реєстрація прав доступу медичного персоналу до певних даних і конкретних пацієнтів.
	Інформація і документація в сфері освіти, науки та культури	Дані та інформація про учнів і викладачів, науковців, працівників культури і мистецтва, різні транзакції в сфері освіти, науки, культури (в т.ч. показниках роботи установ і окремих осіб)
	Посвідки, що засвідчуються державними органами влади	Посвідчення особи, паспорта, свідоцтво про реєстрацію виборця, водійські посвідчення, свідоцтво про народження, шлюб і смерть.
	Свідоцтва і ліцензії, що завіряються державними інституціями	Свідоцтва про право власності на земельні ділянки та нерухомість, свідоцтва про реєстрацію транспортних засобів, ліцензії на право заняття певними видами діяльності.

Список використаних джерел

1. Якушенко К. В. Цифровая трансформация информационного обеспечения управления экономикой государств – членов ЕАЭС / К.В. Якушенко, А.В. Шиманская // Новости науки и технологий. – № 2 (41). – 2017. – С. 11–20.
2. Краус Н.М. Цифрова економіка : тренди та перспективи авангардного характеру розвитку [Електронний ресурс] / Н. М. Краус, О. П. Голобородько, К. М. Краус // Ефективна економіка. – 2018. – № 1. – Режим доступу: http://www.economy.nauka.com.ua/pdf/1_2018/8.pdf. – Назва з екрана. – Дата перегляду: 25.08.2018.
3. Краус Н. Цифровізація в умовах інституційної трансформації економіки: базові складові та інструменти цифрових технологій / Н. Краус, К. Краус // Науковий економічний журнал. Інтелект ХХІ століття. 2018. – № 1. – С. 211–214.
4. Стратегії майбутнього Нова ера цифрової трансформації Центральна та Східна Європа [Електронний ресурс]. — Режим доступу: https://www2.deloitte.com/content/dam/Deloitte/ua/Documents/research/c500/CETop500_2016_ua.pdf
5. Шин Л. Разрушителибанков. / Л. Шин // Forbes. – 2016. – № 2. – С. 86–91.
6. Карчева Г.Т. Інноваційні блокчейн-технології як фактор підвищення ефективності фінансової сфери та економіки / Г. Т. Карчева, І. Я. Карчева // Наукові праці НДФІ. – 2017. – № 4 (81). – С. 39–42.
7. Куприяновский В. П. Цифровые цепи поставок и технологии на базеблокчейн в совместнойэкономике / В.П. Куприяновский, С.А. Синягов, А. А. Климов, А.В. Петров, Д.Е.

Намиот // International Journal of Open Information Technologies ISSN: 2307-8162 vol. 5, no.8, 2017. – С. 80–95.

8. Карчева Г.Т. Використання технології блокчейн як фактор підвищення ефективності фінансової сфери. / Г. Т. Карчева, Р. Я. Лернатович, В. Я. Кавецький // Банківська справа. – 2017. – № 2. – С. 110–119.

9. Как банки будут развивать блокчейн-решения в 2017 году. URL: <https://geektimes.ru/company/wirex/blog/284556/>.

10. Пряников М.М. Блокчейн как коммуникационная основа формирования цифровой экономики: преимущества и проблемы / М.М. Пряников, А. В. Чугунов // International Journal of Open Information Technologies ISSN: 2307-8162 vol. 5, no.6, 2017. – С. 49–55.

11. Краус К.М. Стратегія фінансової стабілізації підприємств (на прикладі Центральної спілки споживчих / К. М. Краус, Н. М. Краус. – Монографія. – Полтава: Дивосвіт, 2010. – 142 с.

12. Краус Н. М. Інституціоналізація інноваційної економіки: глобальні та національні тенденції : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня докт. економ. наук : спец. 08.00.01 “Економічна теорія та історія економічної думки” / Н. М. Краус. – К. : Знання, 2017. – 40 с.